

1. INLEIDING

De gemeente Sittard-Geleen staat voor forse uitdagingen. Dit coalitieakkoord van de fracties CDA, GOB, PvdA, D66 en VVD laat zien hoe wij deze aangaan. Wij beschrijven hierin niet alleen de inhoudelijke koers, maar ook de wijze waarop wij hieraan invulling geven. Daarbij kiezen wij bewust voor een akkoord op hoofdlijnen, om die vervolgens samen met onze inwoners, bedrijven, instellingen én met de gemeenteraad uit te werken. Om samen met hen met positieve energie, creativiteit en daadkracht Sittard-Geleen professioneel en met trots uit te venten en stevig op de kaart te zetten. Samen de schouders zetten onder onze sfeervolle, veelzijdige gemeente, dat is onze aanpak. Wij nemen daarbij zoveel mogelijk ideeën en behoeften vanuit onze samenleving als vertrekpunt. Hierdoor ontstaat meer ruimte voor eigen initiatief en eigen verantwoordelijkheid.

Opgave

In de periode 2014-2018 moet vorm en inhoud gegeven worden aan majeure ontwikkelingen in een veranderende samenleving. Een belangrijk deel van deze ontwikkelingen is het gevolg van rijksbeleid, dat voor onze gemeente opnieuw leidt tot forse bezuinigingen en het ter discussie stellen van maatschappelijke zekerheden en verworvenheden. Wij zullen in samenspraak met de stad en raad hiervoor, ondanks beperkte mogelijkheden, creatieve en houdbare oplossingen vinden. Nieuwe taken op het gebied van werk, zorg en jeugd leiden in de komende periode tot een grotere gemeentelijke verantwoordelijkheid. Tegelijkertijd biedt dit kansen om onderwerpen vroegtijdig en in samenhang aan te pakken, sociaal én financieel solide, voortbouwend op de drie topprioriteiten: economische structuur en werkgelegenheid, stedelijke functies en sociale vitaliteit. Voor onze wijken, kernen en dorpen vragen de kwaliteit, veiligheid en leefbaarheid van de directe woon- en leefomgeving alsmede de toekomst-bestendigheid van voorzieningen om een stevige impuls, rekening houdend met demografische en maatschappelijke veranderingen en met beperkte financiële mogelijkheden. Het vergroten van de aantrekkelijkheid en vitaliteit van onze stadscentra is ook een omvangrijke opgave in een sterk veranderende context. Ook hierbij is het zaak om samen onze stad zichtbaarder, uitnodigender en met meer trots te profileren. Op het gebied van economie, onderwijs en arbeidsmarkt moeten we de spin-off van de aantrekkende bedrijvigheid binnen chemie, automotive en logistiek maximaal voor onze eigen gemeente en regio benutten, als cruciaal vliegwiel voor andere economische sectoren. Niet in de laatste plaats wordt het ook financieel een moeilijke periode. Als gevolg van rijksbeleid moet namelijk weer fors bezuinigd worden, met inachtneming van het trap-op-trap-af-principe. Omdat we kiezen voor terughoudendheid op het gebied van de lokale lasten vraagt dit om slimme investeringen en innovatie waar nodig en ombuigingen waar mogelijk.

Uitnodigend en verbindend

De geschetste opgave vraagt om een gemeente met daadkracht, die bestuurlijk én ambtelijk dichtbij haar inwoners staat en die zichzelf niet verzwakt door verkokerd werken. Wij kiezen daarom voor een bestuursstijl die uitnodigend en verbindend is. Dit geldt niet alleen voor het bestuur maar ook voor onze medewerkers, die hierop aanspreekbaar zijn. Bestuur en medewerkers gaan samen met inwoners, bedrijven, instellingen en gemeenteraad werken aan een sterker Sittard-Geleen, ruimte biedend voor eigen initiatief en meer eigen verantwoordelijkheid. Samenwerking in open dialoog, met een duidelijk en eerlijk beeld van wat de gemeente doet en wat niet (meer).

2. NIEUWE ACCENTEN IN EEN STABIELE KOERS

De gemeente Sittard-Geleen is in 2001 ontstaan met een duidelijke opgave om te groeien in bestuurskracht, in het belang van de inwoners en het bedrijfsleven. De afgelopen jaren is hierop een koers uitgezet, gericht op drie topprioriteiten: economische structuur en werkgelegenheid, stedelijke functies en sociale vitaliteit. Binnen deze koers zijn resultaten geboekt om trots op te zijn. Belangrijke ontwikkelingen zijn opgestart, zoals het Brainportprogramma binnen de economische pijler, de realisatie van de Ligne en de Sportzone op het gebied van stedelijke functies en het opstellen van de Leefbaarheidsagenda en het werken met wijkteams op het gebied van sociale vitaliteit. Ook zijn de hoofdlijnen voor de grote decentralisaties vastgesteld. De ontwikkeling van onze stad is gebaat bij continuering van deze koers, waarbij de omstandigheden vragen om extra accenten. Accenten op het gebied van versterking van onze stadscentra en cultuur, waarbij we de gemeentelijke huisvesting willen inzetten als instrument voor stedelijke ontwikkeling en waarbij we gerichte impulsen geven aan de versterking van de onderscheidende profielen van de centra van Sittard en Geleen. Accenten op het gebied van wijkgericht werken, waarbij taken op het gebied van zorg, werk, jeugd en veiligheid vanuit het versterken van burgerparticipatie zo dicht mogelijk bij onze inwoners worden georganiseerd. En tenslotte accenten ter verbetering van de profilering van onze stad, om zo de veelzijdigheid en de vele mogelijkheden van Sittard-Geleen voor inwoners, bezoekers, ondernemers en werkzoekenden beter te promoten.

De beschreven stabiele koers met extra accenten wordt aangepakt met een open, positieve en verbindende bestuursstijl, die de eigen kracht van inwoners en ondernemers als vertrekpunt neemt en werkt vanuit samenhang. In de volgende hoofdstukken worden deze onderwerpen nader uitgewerkt.

Dit bestuursakkoord is een hoofdlijnenakkoord en concentreert zich op nieuwe accenten en afwijkingen ten opzichte van bestaand beleid. Voor onderwerpen die niet expliciet aan bod komen geldt dat wij het hierover eerder vastgestelde beleid respecteren en voortbouwen op de ingezette lijn, zoals beschreven in het overdrachtdossier.

3. **BURGERPARTICIPATIE, BESTUURSTIJL EN COMMUNICATIE**

Onze visie op Sittard-Geleen hebben wij beschreven in het vorige hoofdstuk. Op welke wijze gaan wij hieraan werken? Onze aanpak daarbij is gericht op de eigen kracht van onze stad en onze inwoners, om vervolgens van 'buiten naar binnen' te werken. In dit derde hoofdstuk werken wij deze aanpak nader uit.

Burgerparticipatie

Onze inwoners zijn goed in staat om afwegingen te maken, prioriteiten te stellen en zelf verantwoordelijkheid te nemen in het vinden én realiseren van oplossingen voor hun eigen wijk of dorp. Wij willen de kracht van deze burgerparticipatie beter benutten, door de betrokkenheid, kennis en kunde vanuit de samenleving te verbinden met de inzet van de gemeente en andere organisaties, onder meer op het gebied van welzijn, zorg en veiligheid. We stellen daarmee burgerparticipatie centraal in ons handelen en stemmen onze bestuursstijl hierop af. Daarbij houden wij nadrukkelijk oog voor verschillen in het ontwikkelstadium van burgerkracht in onze wijken, kernen en dorpen en blijven wij zorgen voor een steuntje in de rug waar dat nodig is. Ook faciliteren we dat gemeenschappen en organisaties onderling van elkaar kunnen leren, bijvoorbeeld door het uitwisselen van 'best practices'.

Bestuursstijl

Wij kiezen voor een bestuursstijl die uitnodigend en verbindend is, die vertrekt vanuit vertrouwen en die de eigen kracht van onze stad, van onze wijken, kernen en dorpen als vertrekpunt neemt in plaats van het gemeentehuis. Wij willen dichtbij onze inwoners functioneren, om problemen vroegtijdig op te sporen en samen oplossingen te ontwikkelen. Dit betekent dat wij en onze medewerkers van 'buiten naar binnen' werken, in plaats van andersom. Minder inspraak achteraf op praktisch afgeronde plannen, meer dialoog met de stad aan de start ('beginspraak'), waarbij we samen mogelijkheden verkennen, verantwoordelijkheden over en weer benoemen en afspraken maken waarop we aanspreekbaar zijn. Samen met onze inwoners, bedrijven en instellingen aan de slag, met de gemeente minder in een sturende en meer in een voorwaardenscheppende en faciliterende rol.

Sittard-Geleen is de derde gemeente van Limburg. Een gemeente van die omvang vereist een sterk college. Een college dat op basis van collegialiteit bestuurt en dat elkaar de ruimte biedt. Een college dat daadkrachtig en overtuigend acteert richting andere overheden, de weg weet te vinden in 'Maastricht', 'Den Haag' en 'Brussel' en daar ook regelmatig werkt aan en lobbyt voor de belangen van Sittard-Geleen. Een college dat naast gebaande paden ook pilots durft aan te gaan, zeker in het licht van de veranderende samenleving. Op basis van dit akkoord op hoofdlijnen moet het college stevig kunnen besturen. Hiertoe geeft de gemeenteraad het college ruimte en vertrouwen. Echter, de gemeenteraad moet duidelijke kaders kunnen stellen en moet ook de controlerende taak goed kunnen vervullen. Dit alles vereist een transparant bestuur met goede communicatie van college naar raad, burgers, ondernemers, maatschappelijke instellingen en belangengroeperingen. De gemeenteraad heeft met dit akkoord op hoofdlijnen voldoende ruimte om beleid te initiëren, om zodoende de politieke verschillen duidelijk te maken.

Burgerparticipatie, bestuursstijl en de gemeenteraad

De beschreven bestuursstijl betekent dat wij ook in onze relatie naar de gemeenteraad kiezen voor meer ruimte voor eigen initiatief en debat. Dit bestuursakkoord is nadrukkelijk geen dichtgetimmerd verhaal maar een akkoord op hoofdlijnen en daarmee een uitnodiging aan de raad om met ons mee te denken en met eigen ideeën te komen. De gemeenteraad heeft verder een belangrijke rol in het slagen van burgerparticipatie. Door te weten welke initiatieven er leven, om daar vervolgens ruimte voor te creëren en belemmeringen weg te nemen. Door te faciliteren, zonder het initiatief van de burger over te nemen. Burgerparticipatie vindt op die manier in de volksvertegenwoordiging een belangrijke sponsor en een waardevol klankbord.

Burgerparticipatie, bestuursstijl en de ambtelijke organisatie

Burgerparticipatie en onze daarop afgestemde bestuursstijl betekent niet alleen een andere rol voor het bestuur maar stelt ook hoge eisen aan onze medewerkers. Onze organisatie moet namelijk meer samenhangend en ook meer zichtbaar gaan opereren, aanhakend op de kracht van de samenleving en niet gehinderd door functionele grenzen, en is hierop nadrukkelijk aanspreekbaar. Op deze belangrijke ontwikkelopgave voor onze organisatie gaan wij in hoofdstuk 6.5 nader in.

Profilering en representatie

Onze trots op de stad komt tot uitdrukking binnen onze profilering en representatie. Wij willen de veelzijdigheid van Sittard-Geleen actief tonen en de vele mogelijkheden van onze stad stevig uitdragen, ook buiten onze landsgrenzen. Richting (nieuwe) bezoekers, (nieuwe) ondernemers, (nieuwe) inwoners, alsmede binnen bestuurlijke netwerken. Ook op het gebied van fysieke profilering/presentatie van de stad, vanaf de autosnelwegen tot in de stadscentra. Dit vraagt om verdere professionalisering van onze representatie.

Communicatie en dienstverlening

Ook verdere professionalisering van onze communicatie is van belang. Binnen het communicatie-instrumentarium is de (meertalige) doorontwikkeling van onze gemeentelijke website van belang. Een hierop afgestemd beeldmerk, wapen en vlag zijn eveneens ondersteunend aan een stevigere profilering van onze stad.

Ook burgerparticipatie en onze daarop afgestemde bestuursstijl vragen om hoogwaardige communicatie, vanuit de voltallige organisatie. Proactief en ingevuld vanuit de informatiebehoefte (inhoud en frequentie) van onze inwoners, bedrijven en instellingen, met een daarop afgestemd instrumentarium. De doorontwikkeling van het wijkgericht werken maakt nieuwe vormen van wijkgerichte communicatie noodzakelijk, bijvoorbeeld in de vorm van communicatieteams die periodiek in onze wijken, kernen en dorpen actief zijn. Deze kunnen ook een rol spelen bij het tijdig signaleren van problemen en het bevorderen van oplossingen.

In dit kader kiezen wij ook voor een stevige impuls op het inzetten van social media als communicatiekanaal tussen de samenleving en de gemeente. Dus niet alleen om te zenden, maar vooral ook om te ontvangen, problemen te signaleren en zaken op te pakken.

Onze bestuursstijl klinkt ook door in de gemeentelijke dienstverlening. Wij geven prioriteit aan versterking en verbreding van ons aanbod aan digitale dienstverlening, en bevorderen laagdrempelig gebruik hiervan. Daarbij verliezen we niet uit het oog dat fysieke dienstverlening voor een weliswaar geleidelijk kleiner wordende groep inwoners eveneens hoogwaardig beschikbaar dient te blijven.

Kwaliteit en tijd

Met onze visie en aanpak koersen wij op kwaliteit. Wij realiseren ons dat dit geen makkelijke opgave is, omdat de mogelijkheden voor forse investeringsimpulsen op de korte termijn beperkt zijn. Om geen forse kwalitatieve concessies te hoeven doen zullen we de trajecten uit dit bestuursakkoord daarom verantwoord in de tijd moeten uitzetten. Het moet gaan om echte oplossingen, ook al kosten die extra tijd en vragen ze om een langere adem.

4. KRACHTIGE IMPULSEN VOOR CENTRA EN WIJKEN

In dit hoofdstuk formuleren wij de belangrijkste accenten voor de komende bestuursperiode, toegespitst op onze aanpak voor de stadscentra (paragraaf 4.1.), voor de wijken, kernen en dorpen (paragraaf 4.2.) en ten aanzien van de drie grote decentralisaties op het gebied van zorg, jeugd en werk (paragraaf 4.3.).

4.1. Compacte stadscentra met onderscheidend profiel

Onze stadscentra zijn topprioriteit voor de komende periode, voortbouwend op de raadsbesluitvorming. Belangrijke samenwerkingspartners zijn hierbij de ondernemers en pandeigenaren in de centra alsmede het door ondernemers (centrumgewijs) georganiseerde Centrummanagement.

Samen met hen werken wij de komende jaren verder aan compactere, uitnodigende kernwinkelgebieden, ieder met een eigen onderscheidend profiel, met daarop afgestemde impulsen vanuit de gemeente. Vanuit terugdringen van leegstand in deze compactere kernwinkelgebieden stimuleren wij de woonfunctie en zijn wij terughoudend ten aanzien van retailplannen buiten de stads- en wijkwinkelcentra. Het reduceren van (leegstaande) kantoren en winkelruimtes is ook een belangrijk aandachtspunt van de provincie Limburg. In een omgeving waar zich veel bedrijvigheid concentreert (Chemelot, VDL-Nedcar, enzovoort) moet ook aandacht zijn voor de vestigingsfactoren,

waardoor het bestaande bedrijfsleven zich aan Sittard-Geleen verbindt en nieuwe bedrijvigheid naar onze stad wordt toegehaald. Kwaliteit en diversiteit op het gebied van binnenstedelijk wonen, verblijven (onder meer cultuur, winkelen en horeca) en recreëren (onder meer Sportzone, binnenstedelijk groen, enzovoort) zijn daarbij twee kernbegrippen.

Uitnodigende centra bereiken wij verder door een aantrekkelijke, veilige en schone openbare ruimte, cultureel aanbod waaronder evenementen, en sfeer en gezelligheid op de centrale pleinen. Onderdeel van onze aanpak is ook verbetering van enkele belangrijke entrees naar de stadscentra, namelijk in Geleen de Rijksweg ter hoogte van het Bastion Hotel en in Sittard het gedeelte van de Bergerweg tussen het hoofdkantoor van Sabc en de Stadssporthal alsmede het gebied Rijksweg-Noord / De Wissel (nabij oude ziekenhuislocatie).

Centrum Geleen: winkel- annex dienstencentrum met ruimte voor innovatie

Het profiel van winkel- annex dienstencentrum voor het stadscentrum van Geleen krijgt de komende periode verder vorm. De stedenbouwkundige visie Stadshart Geleen wordt hiervoor herijkt en geactualiseerd, waarbij verplaatsing van functies een belangrijk thema is. Als gemeentelijke bijdrage hieraan concentreren wij gefaseerd onze ambtelijke organisatie alsmede in onze gemeente te huisvesten regionale diensten in de Geleense binnenstad. Door daarbij een koppeling te leggen met bestaande panden leveren wij ook een bijdrage aan het tegengaan van leegstand. Bij deze herbestemming kiezen wij voor milieubewuste en duurzame oplossingen.

Voor het karakteristieke oude stadhuis van Geleen ondersteunen wij desgewenst een haalbaarheidsonderzoek naar herbestemming met een publieke recreatieve en bij voorkeur ook educatieve functie, met als vertrekpunt een museum en ontmoetingscentrum rondom het thema van de Limburgse volkscultuur.

Een aanvullende impuls voor het Geleense centrum zien we in het regisseren en waar nodig faciliteren van de verbinding met de snel groeiende bedrijvigheid op de nabijgelegen Chemelot-site, enerzijds rond het thema van innovatie en anderzijds door te onderzoeken hoe we het groeiend aantal medewerkers op de site kunnen vertalen in meer bezoek aan het Geleense centrum. Een materialenbank in dit centrum, waar bezoekers kunnen zien wat er in Sittard-Geleen allemaal op gebied van materialen (bijvoorbeeld bij DSM, Sabic, Kupron of elders) gebeurt, kan daarvoor een eerste aanzet zijn, met verbindingen naar innovatieve ontwerpers.

Centrum Sittard: koopcentrum in historische binnenstad

Ook het profiel voor Sittard als koopcentrum in een historische binnenstad krijgt de komende periode verder vorm. De stedenbouwkundige visie Zitterd Revisited wordt hiervoor herijkt en geactualiseerd. Wij kiezen daarbij voor stevige impulsen gericht op versterking van het monumentale karakter en het grensoverschrijdend vermarkten van onze 'Altstadt'. Onderdeel van deze aanpak is verplaatsing van het bestuurscentrum naar het centrum, inclusief de gemeenteraad en het afhaalpunt van de stadswinkel. In het geval van concentratie van onze medewerkers in Geleen komt het verouderde stadhuis aan het Hub Dassenplein leeg te staan. Na sloop hiervan volgt passende herbesteding, bij voorkeur in combinatie met zorgcentrum De Baenje. In het kader van het vergroten van de aantrekkelijkheid van het Sittardse centrum willen wij samen met eigenaar en ondernemers de renovatie van winkelcentrum Den Tempel oppakken, inclusief het terugbrengen van het straatbeeld van 'Klein Venetië' door ontkluising van de Molenbeek. Vanuit dezelfde optiek van versterking van het monumentale karakter van de Sittardse binnenstad koersen we naar een historisch verantwoorde inpassing van de gevel van de V&D binnen de monumentale omgeving. Ondersteunend aan deze impulsen is de gebiedsontwikkeling van het gebied Broeksittarderweg-Keulsebaan, zo mogelijk in combinatie met het gebied van de Oude Steenfabriek aan de voet van de Kollenberg, nabij de gemeentelijke begraafplaats.

Parkeren

Bij uitnodigende stadscentra horen ook goede parkeervoorzieningen. Deze moeten schoon, heel en veilig zijn. Bij een positieve evaluatie van de huidige pilot zullen wij dat beleid continueren, maar daarbij ter versterking van het uitnodigend karakter van de stad de parkeertarieven differentiëren naar locatie, dag en tijdstip. De exploitatie van de parkeergarages plaatsen we op afstand.

4.2. Vitale wijken, kernen en dorpen in breder perspectief

Onze tweede topprioriteit is het plaatsen van de wijkaanpak in een nieuw perspectief, volgens het proces van de leefbaarheidsagenda en het instrumentarium van de stadsdeelplannen. De uitkomsten van deze processen van burgerparticipatie van onderop worden door ons én onze organisatie vanuit een positieve grondhouding benaderd ('ja, tenzij....').

In onze visie is Sittard-Geleen een stad waarin de wijken, kernen en dorpen hun eigen identiteit behouden en waarin we samen met inwoners en hun verenigingen, maar ook met in de wijk actieve professionele instellingen, wijk- en buurtplatforms, huisartsen, onderwijzers, thuiszorgmedewerkers, wijkagenten en toezichthouders, vrijwilligers en mantelzorgers werken aan een vitaal gemeenschapsleven en een veilige en zorgzame samenleving. Niet vanuit nostalgie, maar vanuit de overtuiging dat sociale samenhang van groot belang is voor de nabije toekomst. Zonder een krachtige gezamenlijke impuls komen we de komende jaren voor onoplosbare en onbetaalbare leefbaarheidsvraagstukken te staan. Een dergelijke impuls vraagt om een gemeente die vraaggericht werkt, die dichtbij inwoners staat. Daarom kiezen wij voor een betekenisvolle doorontwikkeling van het wijkgericht werken. Enerzijds door verbreding met onderwerpen op het gebied van participatie, zorg, welzijn en veiligheid, anderzijds door het centraal stellen van de (denk)kracht, vitaliteit en het zelf organiserend vermogen van onze wijken, kernen en dorpen. Wij realiseren ons dat daarbij sprake zal zijn van verschillen in het ontwikkelstadium van deze burgerkracht, wat tot uitdrukking zal komen in een gedifferentieerde aanpak. Om onze wijkaanpak aan te jagen zullen wij kansrijke initiatieven zoals recent vanuit Sittard-Oost krachtig ondersteunen, ook als pilot voor andere wijken, kernen en dorpen. Uiteraard zullen wij ook zorgen voor een steuntje in de rug waar dat nodig is.

Fysiek, sociaal én veilig in samenhang

Wijkgericht werken concentreerde zich tot op heden vooral op het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Het proces rondom de Leefbaarheidsagenda 2025 heeft laten zien dat leefbaarheid van wijken, kernen en dorpen nadrukkelijk meer is dan 'schoon en heel', en dat hierbij ook aspecten op het gebied van zorg, welzijn, participatie, duurzaamheid, milieu en veiligheid een belangrijke rol spelen. En bovenal dat al deze aspecten in samenhang benaderd moeten worden, omdat ze ook zo door de inwoners beleefd worden. Deze bredere en samenhangende benadering plaatst onze wijkaanpak in een nieuw perspectief. De decentralisatie van taken op het gebied van jeugd, zorg en werk biedt kansen om in een gebiedsgerichte aanpak maatwerk en samenhang te kunnen aanbieden. Vertrekpunt daarbij vormt een door onze inwoners op het niveau van de wijken, kernen en dorpen gezamenlijk opgestelde agenda, die duidelijk de prioriteiten en keuzes vanuit de eigen gemeenschap weergeeft. Aan deze agenda koppelen wij vervolgens budgetten. Ook maken wij afspraken over wie voor de uitvoering verantwoordelijk is. En dat kunnen ook de inwoners zelf zijn. Zo ruilen we achteraf reageren op een door de gemeente bedacht plan (inspraak) in voor een indringend proces aan de voorkant: beginspraak. En krijgen onze stadsdeelplannen een 'bottom-up'-opbouw.

Pilots

Het gaat ons in deze brede wijkenaanpak niet alleen om kwaliteit en samenhang van het eindproduct, maar nadrukkelijk ook om de kwaliteit van het proces. Ook het bieden van ruimte en vertrouwen voor meer eigen verantwoordelijkheid bij het realiseren van oplossingen vanuit de gemeenschap zelf is van belang. Wij zorgen voor adequate ondersteuning, zonder initiatieven over te nemen. Wij bieden daarbij nadrukkelijk ruimte voor experimenten, zoals het Burgerkrachtinitiatief in Sittard-Oost. Ook maken we gebruik van interessante voorbeelden elders, zoals de G1000-aanpak voor burgerparticipatie en democratische innovatie, waarmee onder meer de gemeente Amersfoort werkt.

Samenhang in beleid, uitvoering en informatie

Deze wijkaanpak vraagt van de gemeente om samenhang in beleid, in de uitvoering en in het verstrekken van informatie. Dit stelt eisen aan het denken en werken vanuit de ambtelijke organisatie, waarbij de sectorale aanpak steeds vaker plaats zal maken voor programmatisch werken. Naast ontwikkelstappen op het gebied van cultuur en werkwijze kan dit, waar nodig, leiden tot organisatieaanpassing. Wij verwachten van andere organisaties die actief zijn binnen de wijkaanpak een soortgelijke omslag.

Voorzieningen

Een belangrijk thema is het borgen van een toekomstbestendig voorzieningenniveau. Hoewel in het meest gewenste scenario voorzieningen zo dicht mogelijk bij inwoners worden aangeboden, zullen we als gevolg van maatschappelijke ontwikkelingen en geslonken financiën moeten komen tot een vorm van herijking, waarbij bundeling en opschaling van voorzieningen tot de mogelijkheden behoren maar waarbij op basis van de realiseerbare burgerkracht vanuit de gemeenschap ook andere mogelijkheden denkbaar zijn. Wij willen hierover een open dialoog binnen gemeenschappen in wijken, kernen en dorpen voeren, passend binnen de contouren van de leefbaarheidsagenda, de stadsdeelplannen en de nadere uitwerking van de uitgangspunten in het kader van de bestuursopdracht duurzame accommodaties.

4.3. Decentralisaties

Ook op het gebied van zorg decentraliseert en bezuinigt de rijksoverheid. Als gevolg daarvan krijgt onze gemeente per 1 januari 2015 een brede, integrale verantwoordelijkheid voor het sociaal domein, met nieuwe taken op het gebied van zorg, jeugd en werk. Wij willen niet doemdenken, maar juist de kansen die dit biedt voor vroegtijdige signalering en een samenhangend ondersteuningsaanbod maximaal benutten, in het belang van onze inwoners. Doel daarbij blijft dat de inwoners die het nodig hebben ondersteuning blijven krijgen, passend bij hun persoonlijke situatie en behoeften en zoveel mogelijk in de eigen woon- en leefomgeving. Uitgangspunt daarbij is dat eerst gekeken wordt welke ondersteuning vanuit de directe omgeving van mensen georganiseerd kan worden. De hierop aansluitende professionele zorg- en hulpverlening willen we ook zo dichtbij mogelijk organiseren, in principe in de vorm van wijkteams op het niveau van de huidige vijf stadsdelen. Binnen deze wijkgerichte aanpak vindt ook integratie met de onderwerpen leefbaarheid, veiligheid en wijkbeheer plaats.

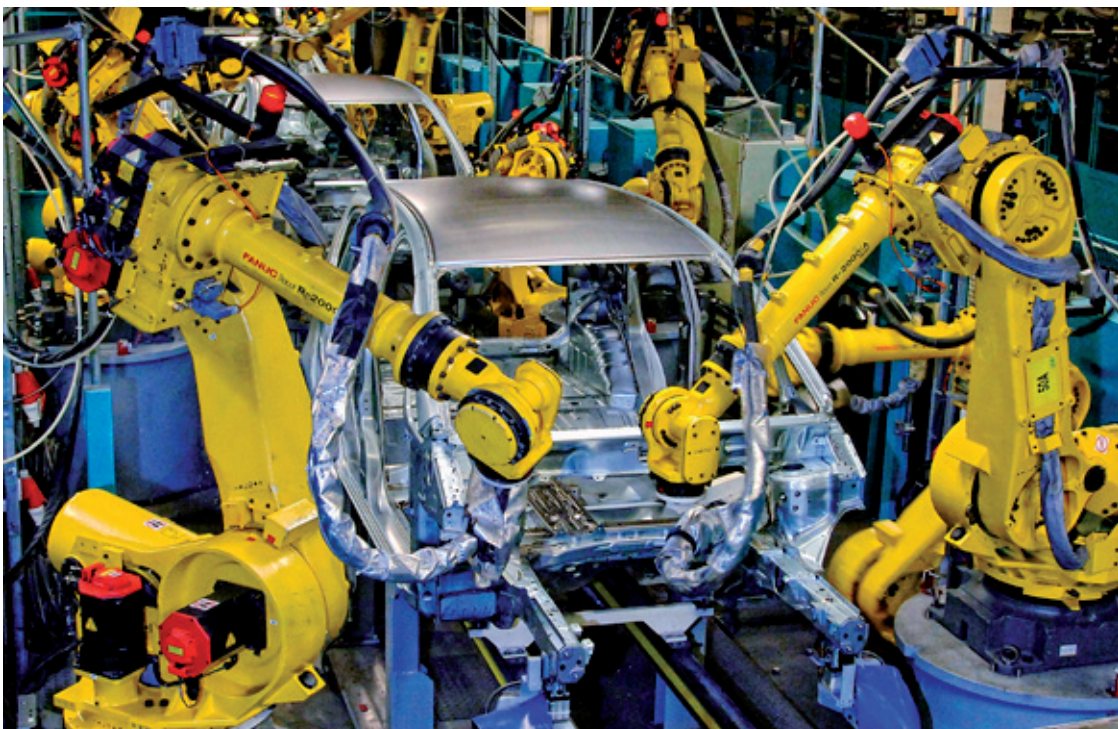
Aan deze decentralisaties is door de rijksoverheid voor onze gemeente een korting van € 18 miljoen gekoppeld, waardoor voor het sociale domein een totaalbudget van € 141 miljoen beschikbaar blijft. Wij willen de benodigde ondersteuning binnen dit budget aanbieden, onder meer door ontubbeling, terugdringen van overheadkosten en bureaucratie, maar ook door een appèl te doen op meer verantwoordelijkheid vanuit de directe woon- en leefomgeving van zorgbehoevenden. Om de overgang naar het nieuwe stelsel te ondersteunen is een bedrag van circa € 10 miljoen aan overgangsmiddelen beschikbaar.

5. NADERE AFSPRAKEN

In het vorige hoofdstuk hebben wij onze belangrijkste nieuwe accenten beschreven, namelijk krachtige impulsen op het gebied van onze stadscentra en het wijkgericht werken, maar ook op het realiseren van een mensgericht en financieel solide ondersteuningsaanbod binnen het sociaal domein. Werkgelegenheid, cultuur en sport zijn hierbij onontbeerlijk. Dit hoofdstuk bevat over deze en andere onderwerpen aanvullende afspraken, nadrukkelijk op hoofdlijnen, om deze vervolgens in dialoog met inwoners, bedrijven en instellingen en/of met de gemeenteraad verder vorm en inhoud te geven.

Economie, participatie en onderwijs

- Wij voeren beleid dat ruimte biedt aan ondernemers en dat bijdraagt aan een actief vestigingsklimaat. Naast de majeure ontwikkelingen binnen de clusters chemie, automotive en logistiek krijgt het Midden- en Kleinbedrijf hierbij bijzondere aandacht.
- Wij stellen LED/Brainport 2020 centraal in het versterken van de economische structuur, waarbij de ontwikkelingen op het gebied van de chemie, automotive en logistiek als vliegwiel dienen voor andere economische sectoren.
- Wij handhaven conform afspraak een strikte koppeling tussen LED-gelden en de doelstellingen van het Brainportprogramma.
- Wij zetten de meeropbrengst OZB in verband met nieuwe investeringen binnen de clusters chemie, automotive en logistiek gedeeltelijk in voor verdere versterking van de economische structuur/gebiedsontwikkeling, gekoppeld met afspraken rondom social return en versterking van het midden- en kleinbedrijf.
- Wij gaan de kansen van de werkgelegenheid binnen de clusters zorg, chemie, automotive en logistiek maximaal verzilveren voor werkzoekenden in onze gemeente en regio.

- Wij bevorderen de aansluiting van onderwijs op de (eu)regionale arbeidsmarkt, waarbij we het ontwikkelde instrumentarium, waaronder doorlopende leerlijnen en permanente leerwerkbedrijven, gericht inzetten op de lokale werkgelegenheidsvraag. Onderdeel van deze aanpak zijn ook maatschappelijke stages in samenwerking met onderwijs en bedrijfsleven.
- Wij onderzoeken voor de categorie beschut werken (in het kader van de WSW) schaalvergroting op Zuid-Limburgs niveau. Voor dekking van het tekort van Vixia leggen wij een koppeling met herijking van inzet participatiemiddelen. In overleg met de gemeenten Beek, Schinnen en Stein onderzoeken we mogelijkheden om te komen tot een structurele oplossing voor de vastgoedproblematiek van Vixia, waaronder afwaardering.
- Wij onderzoeken hoe alsnog invulling gegeven kan worden aan het onderwijs- en samenwerkingsconcept alsmede het huisvestingsplan van het Technocollege, nu de Efro-subsidie hiervoor is komen te vervallen.
- Wij onderschrijven het belang van een vliegveld met (eu)regionale functie op het gebied van personen- en vrachtvervoer voor de basisinfrastructuur, een en ander nader uit te werken in een businesscase.
- Wij staan terughoudend tegenover het omvormen van landbouwgrond naar nieuwe natuur.

Sport

- Wij vinden het van belang dat iedereen moet kunnen sporten. Daarom ondersteunen wij het jeugdsportfonds.
- Wij hanteren als uitgangspunt dat de Sportzone, als bovenregionale voorziening, op Zuid-Limburgs niveau gedragen moet worden en onderzoeken in hoeverre de Sportzone verbonden kan worden met thema's op het gebied van stedelijke ontwikkeling en het Brainportprogramma.

- Wij verbinden randvoorwaarden aan de realisatie van fase 2 van de Sportzone, namelijk: duidelijkheid over de toekomstige financiering van NTC's en RTC's, een sluitende exploitatie voor fase 2, koppeling met breedtesport en gehandicaptensport, alsmede een functionele verbinding met andere topsportfuncties.
- Wij koppelen de huisvesting van sporters aan de binnenstad en/of de aangrenzende wijken.

Cultuur

- Door de oprichting van het Cultuurbedrijf vindt een verbreding van de programmering plaats, waarin inwoners, bedrijven en instellingen zich moeten herkennen. Het cultuurbeleid draagt bij aan het uitventen van de stad. Cultuur is immers ook een vestigingsfactor.
- Amateurverenigingen, talentontwikkeling en culturele verenigingen op het gebied van de streekgeen cultuur nemen een prominente plaats in.
- Wij ondersteunen evenementen als instrument in onze aanpak tot versterking van de stadscentra, met het door de raad vastgestelde beleidsmatige kader als uitgangspunt en de mogelijkheid om hiervan af te wijken wanneer dit in het kader van de centrumaanpak noodzakelijk is. Omwille van het belang van impulsen in de stadscentra, zoals beschreven in hoofdstuk 4.1, stellen wij de daarin vastgestelde geleidelijke afbouw van financiële ondersteuning vanuit de gemeente weloverwogen uit. De gemeentelijke ondersteuning van evenementen dient transparant plaats te vinden, vanuit één budget.
- Wij onderzoeken de realisatie van een theaterfunctie in de Ligne, als bijdrage aan het bredere traject van toekomstbestendigheid van de schouwburg.

Welzijn en sociale cohesie

- Wij bevorderen participatie gebiedsgericht en vanuit samenhang, minder vanuit een doelgroepenbenadering. Het goede vanuit laatstgenoemde aanpak dient behouden te blijven.
- Wij handhaven subsidies op het gebied van sociale cohesie.
- Wij willen in het kader van hernieuwde concessieverlening doelgroepenvervoer verbinding zoeken met breed toegankelijk vervoer voor wijken, kernen en dorpen.

Schoon, heel, veilig

- Wij waarborgen een goede en veilige leefomgeving rond de Chemelotsite, de automotive-campus en het spooreplacement.
- Wij accepteren geen coffeeshops in de directe nabijheid van scholen.
- Wij hebben aandacht voor het programma Veilige Publieke Taak om agressie en geweld tegen werknemers met een publieke taak te verminderen.

- In aanvulling op burgerparticipatie blijven wij wijkteams inzetten voor het snel verhelpen van dagelijkse ergernissen van inwoners over de openbare ruimte in hun directe woon- en leefomgeving.
- Wij integreren veiligheid en handhaving binnen onze wijkaanpak. Grotere beschikbaarheid, maar ook herkenbaarheid, zichtbaarheid en aanspreekbaarheid van de wijkagent zijn daarbij belangrijk thema's.

- Wij zetten een stevige impuls op handhaving, omdat de gemeente niet alleen grenzen moet stellen, maar ook krachtig tegen overtreding daarvan moet optreden. Dat geldt nadrukkelijk ook buiten de 'kantooruren' en op onderwerpen waaraan vanuit de samenleving behoefte bestaat.
- Wij realiseren een nieuw milieupark voor de stadsdelen Born en Sittard gezamenlijk, inclusief grensoverschrijdende samenwerking met de gemeente Echt-Susteren.

Duurzaamheid en milieu

- Wij participeren op gelijkwaardige basis in het Groene Net, dat een centrale rol speelt in het realiseren van onze duurzaamheidsdoelstelling.
- De gemeente heeft een voorbeeldfunctie op het gebied van duurzaamheid en milieu.
- In het samen met de gemeenten Maastricht, Heerlen en de Provincie Limburg vast te stellen gemeenschappelijk inkoopbeleid dienen deze thema's stevig verankerd te worden. Leveranciers dienen in hun offertes vanaf € 50.000 minimaal te voldoen aan de duurzaamheidseisen conform de landelijke PIANOO-criteria, voor zover van toepassing. Uitgangspunt is dat vanaf 2015 100% van de inkopen duurzaam zijn.
- Aan de gemeentelijke bijdrage aan activiteiten en projecten van derden worden milieu- en duurzaamheidsaspecten als voorwaarde verbonden.

Volkshuisvesting

- Wij onderzoeken een regeling voor starters op de woningmarkt, inclusief de mogelijkheden van cofinanciering, al dan niet in samenwerking met de Provincie Limburg.
- Wij ronden de overdracht van woonwagenlocaties aan corporaties af.
- Wij herijken de gemeentelijke bijdrage aan het sloopfonds, in relatie tot het provinciaal beleid.
- Wij willen de prestatieafspraken met woningcorporaties aanscherpen en toespitsen op levensloopbestendige woningen met passende zorgvoorzieningen, zoveel mogelijk binnen de eigen woon- en leefomgeving.

Bestuur, (eu)regionale samenwerking, dienstverlening

- Wij ondersteunen de gekozen richting voor een nieuwe werkwijze van de gemeenteraad, die in onderlinge dialoog nader uitgewerkt dient te worden. Het aantal raadscommissies is daarbij volgend aan de inhoudelijke doorvertaling van dit akkoord naar programma's en portefeuilles.
- Wij kiezen voor intensivering van (eu)regionale samenwerking naar meer functies, mits dit leidt tot resultaten. Lopende trajecten zullen wij herijken op intentie evenals de mate van concreetheid en vrijblijvendheid.

6. FINANCIËN EN ORGANISATIE

6.1. Uitgangspunten financieel beleid

Wij willen een stevige ambitie, zoals geformuleerd in vorige hoofdstukken, combineren met een gezond financieel beleid. De woonlasten worden geheven op basis van het gemiddelde van de grote steden in Limburg. Wij streven naar uitsluitend indexering hiervan, tenzij sprake is van noodzakelijke investeringen op het gebied van afval en riool. Onderdeel is verder het benaderen van algemene heffingen als bestemmingsheffing.

Onze ambitie in de vorm van de geformuleerde impulsen binnen de stadcentra en in onze wijkaanpak kwantificeren wij met voortzetting van de lijn van een minimaal investeringsvolume van € 10 miljoen per jaar, dus € 40 miljoen voor de periode 2015-2018. In de huidige meerjarencijfers zijn middelen voorzien voor een totaal investeringsvolume van € 21 miljoen voor de komende periode, wat betekent dat aanvullend hieraan nog ruimte gevonden moet worden voor € 19 miljoen investeringsruimte. Gezond financieel beleid betekent dat we de zoektocht naar deze aanvullende ruimte pas kunnen starten als sprake is van een structureel sluitende begroting, terwijl de begroting 2014 een meerjarig tekort laat zien, oplopend naar circa € 11,9 miljoen in 2018. De volgorde is daarom: eerst een sluitende begroting, daarna aanvullende middelen voor aanvullende investeringsimpulsen. Hiervoor benoemen wij drie zoekrichtingen: aanvullende ombuigingen, incidentele vrijval van middelen en eventuele vrijval van weerstandsvermogen.

6.2. Financiële opgave

De programmabegroting 2014, vastgesteld in november 2013, laat een meerjarig tekort zien van € 7 miljoen in 2015 oplopend naar € 11,9 miljoen in 2018. Wij willen in dit bestuursakkoord een uitwerkrichting voor het oplossen van dit tekort weergeven (paragraaf 6.3), maar willen daarbij vertrekken vanuit een geactualiseerd beeld van de opgave. Daartoe is de onderstaande tabel opgesteld.

	2015	2016	2017	2018
Begrotingsresultaat conform begroting 2014	- 7,00	- 10,50	- 11,90	- 11,90
Autonome ontwikkelingen				
a. Structurele doorwerking decembercirculaire	0,60	0,70	0,80	- 1,40
a. Herverdeling gemeentefonds	- 0,10	- 0,20	- 0,30	- 0,30
b. Bijstelling kaders exploitatie nieuw beleid	1,20	1,20	1,20	1,20
d. Volumeontwikkeling OZB grote bedrijven	1,60	2,27	2,93	2,93
e. Diverse kleine autonome ontwikkelingen	- 0,16	- 0,06	- 0,06	- 0,06
Subtotaal	- 3,86	- 6,59	- 7,33	- 9,53
Impulsen vanuit dit hoofdlijnenakkoord				
f. Inzetten vangnet reclamebelasting tbv centrumaanpak	- 0,30	- 0,30	- 0,30	- 0,30
g. Structuurversterking grote bedrijven (50% van extra OZB)	- 0,80	- 1,13	- 1,47	- 1,47
Actuele financiële opgave	- 4,96	- 8,03	- 9,09	- 11,29

Bedragen x € 1 miljoen

Toelichting autonome ontwikkelingen

- a. Structurele doorwerking decembercirculaire:** de decembercirculaire laat een positief effect voor onze gemeente zien voor de jaren 2015-2017, gevolgd door een fors negatief effect voor 2018.
- b. Herverdeling gemeentefonds:** het betreft hier een voorlopige berekening, in afwachting van de meicirculaire, waarin nog niet alle clusters zijn verwerkt.
- c. Bijstelling kaders exploitatie nieuw beleid:** dit betreft vrijval van begrote ruimte ná het traject Ombuigen met Visie (€ 0,9 miljoen) alsmede van de achtervang reclamebelasting (€ 0,3 miljoen). Deze achtervang kan door voortzetting van de reclamebelasting vrijvallen.
- d. Volumeontwikkeling OZB:** Het gaat hierbij om autonome volumeontwikkeling als gevolg van uitbreidingsinvesteringen in de sectoren chemie, automotieve en logistiek. Met betreffende ondernemers vindt gesprek plaats over een aanvullende stimuleringsregeling, die in de volgende paragraaf als maatregel 13 is opgevoerd.
- e. Diverse kleine autonome ontwikkelingen:** Hierin is verwerkt het resultaat van recente collegebesluitvorming t.a.v. de jeugdopleiding Fortuna (- 0,06 miljoen), OZB-opbrengst woningen (- 0,1 miljoen) en lagere bijdrage aan GR BRW-ZL (+ 0,1 miljoen m.i.v. 2016).
- f. Inzetten vangnet reclamebelasting tbv centrumaanpak:** de vrijvallende achtervang i.v.m. het voortzetten van reclamebelasting (zie punt c) zetten wij in ten behoeve van ons programma ter versterking van de stadscentra. Het gaat hierbij om een bedrag van € 0,3 miljoen per jaar.
- g. Structuurversterking grote bedrijven:** wij willen een belangrijk deel van de meeropbrengst OZB als gevolg van investeringen en uitbreidingen bij grote bedrijven in de clusters chemie, automotieve en logistiek 'terugploegen' in de vorm van structuurversterkende maatregelen voor deze bedrijven, die het vliegwiel vormen voor de verdere economische ontwikkeling van de stad.

6.3. Ombuigingsmaatregelen

De vorige paragraaf toont de actuele financiële situatie. Gelet op de opdracht vanuit het provinciaal toezicht om te komen tot een structureel sluitende begroting betekent dat we in de begroting een stevig maatregelenpakket moeten opnemen. Aan dit proces geven wij een duidelijke richting mee, door in deze paragraaf een aantal ombuigingsmaatregelen met daaraan gekoppeld indicatieve bedragen mee te geven. Met deze oplossingsrichtingen en het daarin koppelen van (stevige) bedragen onderstrepen we tevens enkele majeure opgaven, zoals herijking van subsidies binnen de sociale pijler, gezonde exploitatie van gemeentelijk vastgoed, harmonisatie van arbeidsvoorwaarden in regionaal verband, een andere werkwijze vanuit de organisatie en het verzilveren van de mogelijkheden van (nieuwe) werkgelegenheid voor onze WWB-ers.

Het overzicht kent enkele PM-posten. Daarnaast zijn ook aanvullende ombuigingsmaatregelen niet uitgesloten, vanuit de eerder beschreven aanpak van impulsen waar nodig en ombuigingen waar mogelijk. Een positief begrotingsresultaat als gevolg van ombuigingen, vrijvallende voorzieningen als gevolg van herijking van de structuurvisie of anderszins, al dan niet met een structureel karakter, plaatsen we de komende periode primair in het licht van extra investeringen dan wel afwaardering van vastgoed.

	2015	2016	2017	2018
1. IBOR	-	0,10	0,25	0,50
2. Professionele instellingen	-	0,50	0,75	1,00
3. Overige subsidies sociale pijler	-	PM	PM	PM
4. Kostendekkende exploitatie vastgoed	0,43	0,85	1,28	1,70
5. Geen prijscompensatie 2015-2018	0,60	0,90	1,10	1,40
6. Arbeidsvoorwaarden	-	0,50	1,00	1,50
7. Parkeerexploitatie	0,50	1,00	1,00	1,00
8. Anders en minder beleid maken	-	0,25	0,50	1,00
9. Niveau risicobeheersing	0,50	0,50	0,77	0,77
10. Regionale samenwerking (o.a. SSC-ZL)	-	0,25	0,50	1,00
11. Dalend volume WWB	1,50	2,30	3,30	3,80
12. Diverse ombuigingsmogelijkheden	PM	PM	PM	PM
Subtotaal maatregelenpakket	3,53	7,15	10,45	13,67
Actuele financiële opgave	-4,96	-8,03	-9,09	-11,29
Eindsaldo	-1,44	-0,88	1,35	2,38

Bedragen x € 1 miljoen

Toelichting ombuigingsmaatregelen

1. **IBOR:** *Op het gebied van IBOR willen we in het kader van de wijkaanpak en burgerparticipatie nadrukkelijk met bewoners van onze wijken, kernen en dorpen in overleg over het niveau van het onderhoud van de openbare ruimte en welke bijdrage hieraan vanuit de buurt geleverd kan worden. Dit traject kan leiden tot lagere onderhoudsniveaus in specifieke, tijdens deze dialoog benoemde gebieden.*
2. **Professionele instellingen:** *Wij voeren in het begin van deze raadsperiode een 'zero-base'-herijking door van alle subsidierelaties binnen de sociale pijler, gericht op onder meer herijking/actualisatie van doelstellingen, voorkomen van dubbelingen en efficiency. Het traject is met andere woorden gericht op de instituties, niet op de mensen die ondersteuning krijgen. Voor de professionele instellingen koppelen wij aan dit bedrag vanaf 2016 besparingen, oplopend naar € 1 miljoen in 2018, hetgeen overeenkomt met circa 10% van het huidige subsidiebedrag.*
3. **Overige subsidies sociale pijler:** *De brede 'zero-base'-herijking van subsidierelaties binnen de sociale pijler betreft niet alleen betreffende professionele instellingen, maar geldt in de volle breedte. Hoewel voor deze subsidierelaties in grote lijnen dezelfde exercitie zal worden doorlopen, wordt hieraan op voorhand geen bedrag gekoppeld.*
4. **Kostendekkende exploitatie vastgoed:** *Het exploitatietekort op commercieel en maatschappelijk gemeentelijk vastgoed bedraagt momenteel € 2,3 miljoen per jaar. Voor het onderdeel woonwagenlocaties geldt al de opdracht om het hiermee verbonden bedrag (€ 0,6 miljoen) af te bouwen, waarmee een exploitatietekort op het overige vastgoed van € 1,7 miljoen resteert. Dit willen we gefaseerd afbouwen naar € 0 gedurende een periode van 4 jaar, daarom een besparing van € 0,43 miljoen per jaar.*
5. **Geen prijscompensatie 2015-2018:** *Voorstel is om gedurende de jaren 2015-2018 geen prijscompensatie door te voeren. De genoemde bedragen zijn gebaseerd op de gereserveerde inflatie 2015-2017 conform de septembercirculaire 2013, met een extrapolatie voor 2018.*
6. **Arbeidsvoorwaarden:** *Bij de vereiste doorontwikkeling van de organisatie hoort een arbeidsvoorwaardenpakket dat is toegesneden op ontwikkeling en mobiliteit van medewerkers en op basis daarvan geharmoniseerd op Zuid-Limburgs niveau, in plaats van het vasthouden aan verworven rechten. Aan dit harmonisatie- en moderniseringstraject koppelen wij deze taakstelling.*
7. **Parkeerexploitatie:** *Door verzelfstandiging van parkeerbeheer in combinatie met eenmalige afwaardering van de boekwaarden in verband met lagere marktwaarde ontstaat structureel vrijval van kapitaallasten. Voor genoemde afwaardering zijn incidentele middelen nodig.*
8. **Anders en minder beleid maken:** *De beschreven bestuursstijl en de daarmee samenhangende andere manier van werken voor onze organisatie, in combinatie met accent op realiseren boven beleid-maken, leidt tot een afnemende beleids capaciteit, waaraan wij een taakstellende besparing koppelen oplopend naar € 1 miljoen in 2018.*

- 9. Niveau risicobeheersing:** Het huidige niveau van risicobeheersing maakt het verantwoord om de jaarlijkse storting van € 0,5 miljoen in de risicoreserve te laten vervallen. Daarnaast is vanaf 2017 halvering van de post onvoorzien verdedigbaar, wat leidt tot een aanvullende besparing van € 0,27 miljoen.
- 10. Regionale samenwerking (o.a. SSC-ZL):** Intensivering van regionale samenwerking leidt tot aanvullende besparingen. Concreet denken wij daarbij aan verdere uitbouw van het Shared Service Center Zuid-Limburg op het gebied van bedrijfsvoeringstaken, samen met de gemeenten Maastricht, Heerlen en de Provincie Limburg.
- 11. Dalend volume WWB:** Door het invullen van nieuwe vacatures in onze gemeente actief te koppelen aan het vinden van werk voor onze WWB-ers zijn besparingen in het I-deel realiseerbaar. Deze vrijvallende middelen willen wij inzetten als ombuigingsmaatregel. Het opgenomen bedrag is gebaseerd op een ambitie om in de periode 2015-2018 jaarlijks netto 200 WWB-ers naar een fulltime baan te geleiden en aanvullend 35 WWB-ers naar een baan met beperkte loonwaarde. Bij het berekenen van het bedrag is rekening gehouden met kortingen op de BUIG-uitkering (oplopend naar € 450.000) en lagere uitkering uit het gemeentefonds (oplopend naar € 1.665.000). Opgemerkt dient te worden dat het belangrijkste effect van deze maatregel niet de financiële besparing is, maar dat deze de ambitie uitspreekt om de groei in werkgelegenheid zoveel als mogelijk te matchen met eigen WWB-ers en daarmee honderden mensen weer het perspectief van participatie en werk te bieden.
- 12. Diverse ombuigingsmaatregelen:** Naast genoemde ombuigingsmaatregelen zijn diverse zoekrichtingen denkbaar, waarbij het mogelijk ook om hernieuwd zoeken gaat, in het licht van de tekorten (in taakstellende zin) én vervolgens van onze ambitie (in ruimtescheppende zin). Het gaat hier om een breed pallet aan zoekrichtingen, variërend van verkoop reststroken openbaar groen tot terugdringen ambtelijke administratieve kosten rondom subsidies en vergunningen, en van reductie abonnementskosten tot besparing op onderzoekskosten (minder 'meten is weten', meer 'doe meer met ongeveer'). Ook denken we aan slimme manieren van aanbesteden, enzovoort. Het college heeft als opdracht om voortdurend actief naar aanvullende ombuigingsmogelijkheden te blijven zoeken. Maatregelen zonder effecten naar de samenleving hebben daarbij de voorkeur.

6.4. Van bestuursakkoord naar begroting

Met voorgaande paragrafen hebben wij een kader meegegeven voor het opstellen van een sluitende meerjarenbegroting. Mocht bij de uitwerking blijken dat aanvullende maatregelen nodig zijn, dan zullen deze voorstellen aan de raad worden voorgelegd.

Naast een financieel kader willen we aan het opstellen van de begroting ook een ontwikkelkader meegeven, aansluitend en voortbouwend op trajecten vanuit de raadscommissie 'Verbetering kwaliteit, kaderstelling en controle', gericht op verbetering van de sturende werking van de programabegroting. Hiermee wordt de raad meer dan voorheen in staat gesteld om te sturen op maatschappelijke effecten. Wij denken hierbij aan een herkenbare vertaling van de ambities en impulsen vanuit dit akkoord in programma's en portefeuilles als ambitie voor de begroting 2015 en vervolgens het zoveel als mogelijk koppelen hieraan van meetbare doelen en controleerbare prestaties (bij voorkeur in de vorm van maatschappelijke effecten) als ambitie voor de begroting 2016, zoals bedoeld binnen het project sturing. Ook op dit gebied willen wij in de komende periode betekenisvolle stappen zetten, ter versterking van het sturend vermogen van het college en het kaderstellend en controlerend vermogen van de raad.

6.5. Ontwikkelopdracht organisatie

In de voorgaande hoofdstukken hebben wij beschreven wat we in de komende jaren in de stad willen bereiken en de wijze waarop. Bij het in de praktijk brengen van deze bestuursstijl is een cruciale rol weggelegd voor onze ambtelijke organisatie. Daarvoor is nodig dat onze medewerkers vanuit de samenleving opereren en dus niet werken vanuit de beleving achter bureaus en ontwerptafels in het gemeentehuis. Wij verwachten van hen met nadruk dat ze daarbij de vragen en behoeften van onze inwoners en de besluitvorming van het bestuur centraal stellen. De organisatie (management en medewerkers) zijn hierop aanspreekbaar.

Onze verwachtingen van onze organisatie zijn niet nieuw en passen binnen het lopende organisatie-traject 'Eén stad, één organisatie'. Lag het accent daarbij in de afgelopen jaren vooral op het realiseren van een kleinere organisatie (minder afdelingen, minder teams, minder management, minder medewerkers), voor de periode 2014-2018 dient het ingezette traject zich versterkt te focussen op de speerpunten vraag- en oplossingsgerichtheid, naar buiten gericht werken, deregulering, proactieve communicatie en het leveren van samenhang (in inhoud en informatie) over functionele grenzen heen. Wij geven deze ontwikkelopdracht een centrale plaats in onze prestatieafspraken met de ambtelijke top.

Bij de vereiste doorontwikkeling van onze organisatie hoort een eigentijds p-instrumentarium en een arbeidsvoorwaardenpakket dat is toegesneden op ontwikkeling en mobiliteit van medewerkers, in plaats van het vasthouden aan verworven rechten vanuit het verleden. Wij willen samenwerking en mobiliteit op Zuid-Limburgse schaal bevorderen. Ook hoort bij de vereiste doorontwikkeling eigentijdse facilitering op het gebied van met name ICT en huisvesting, in een periode waarin budgetten onder druk staan. Daarbij leggen wij een financiële koppeling met het realiseren van besparingen als gevolg van efficiënter werken.

Sittard-Geleen, 30 april 2014

Noël Lebens

Pieter Meekels

Ruud Guyt

Bert Kamphuis

Jan Willem Pieters
